

چرا نرخ طلا و ارز سعودی شد؟ چرا بورس افت نکرد؟

جدال بورس و طلا و ارز با کرونا و FATF

میشم رادپور، کارشناس بازار ارز در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

اتفاق جدیدی برای نرخ ارز نخواهد افتاد

میشم رادپور، کارشناس بازار ارز در پاسخ به این سوال که پس از قرار گرفتن نام ایران در لیست سیاه FATF وضعیت بازار ارز چگونه خواهد بود پاسخ داد: «به هر حال قرار گرفتن نام ایران در لیست سیاه FATF در مجموع خبر خوبی نیست، اما اینکه در عمل چه اتفاقی می‌افتد، جای قضاوت دارد. در این زمینه باید توجه داشته باشیم بانک‌های دنیا و به‌ویژه بانک‌هایی که تجار ایرانی با آنها کار می‌کردند، پس از تحریم‌های ایالات متحده آمریکا علیه کشورمان، حداکثر تلاش خود را کردند تا به همکاری با ایرانی‌ها متهم نشوند و در لیست تحریم‌های ثانویه قرار نگیرند. بر این اساس این بانک‌ها حداکثر تلاش خود را به کار گرفتند تا با تجار ایرانی کار نکنند، اما در سوی دیگر، تجار ایرانی نیز که تجربه تحریم‌های قبلی (سال‌های پایانی دولت احمدی‌نژاد) را داشتند، پس از تحریم‌های جدید آمریکا، با انواع و اقسام ترغیبات پول‌رانه‌ها مواجه می‌شوند. در حال حاضر که ایران در لیست سیاه FATF قرار گرفته، منطقی است بانک‌هایی که با ایرانی‌ها کار می‌کردند، محافظه‌کاری بیشتری برای همکاری با طرف‌های ایرانی داشته باشند، اما در عمل اعمال محدودیت‌های بیشتر از قبل برای آنها بسیار سخت است، زیرا قبلاً بیشترین محدودیت‌ها اعمال شده و تجار ایرانی هم سعی خود را کرده‌اند اسنادی آماده کنند که تفکیک آنها برای بانک خارجی سخت باشد. لذا در حال حاضر اگر بانک‌های خارجی بخواهند بیشتر از این در حساب‌ها سختگیری کنند، چون تمایز قائل شدن بین اینکه این حساب‌ها برای طرف

ایرانی است یا طرف غیرایرانی باعث می‌شود بقیه حساب‌ها نیز دچار مشکل شوند، ادامه آن برای بانک‌ها ریسک دارد، لذا بانک‌ها اقدام جدیدی بیش از تحریم‌های آمریکا علیه کشورمان انجام نخواهند داد. بالاخره بانک‌ها هم مشتری خاص خود را دارند و اگر سختگیری بیش از حد داشته باشند ریسک کار برای بقیه مشتری‌های غیرایرانی بالا خواهد رفت و از این منظر می‌توان گفت اتفاق جدیدی در هاب‌های ارزی که با ایران کار می‌کنند، نخواهد افتاد. البته توجه داشته باشیم این مساله - که ایران ACTION PLAN افای‌تی‌اف را اجرا نکرده، در شرایط عادی (بدون تحریم) ما را در درددرس جدی می‌انداخت - موضوع قابل‌انکاری نیست، به عبارت دیگر با شروع تحریم‌های ایالات متحده بخش مهمی از آن مشکلاتی که ممکن بود از محل FATF به ایران تحمیل شود کشورمان تجربه کرده است؛ بنابراین ظرفیت ایجاد محدودیت جدید برای بانک‌های خارجی کم شده است. تصور من این است که نرخ ارز در بهار سال آینده در همین کانال فعلی ۱۴ هزار تومان باقی خواهد ماند، اما مساله و مشکلی در بازار ارز ایران هست که اتفاقاً ارتباط چندانی با شاخص‌های کلان اقتصاد و همچنین FATF ندارد، این مساله محدودیت‌های جابه‌جایی پول است که بانک مرکزی اخیراً اعمال کرده و به نظر می‌رسد این مولفه بیش از سایر مولفه‌ها در افزایش نرخ ارز اثرگذار بوده است. در این زمینه تحلیل‌ها نشان می‌دهد تاثیر FATF بر بازار ارز از نوع جو روانی است که در کوتاه‌مدت اثر آن تخلیه و خنثی خواهد

روز معاملات اخیر تنها یک روز بورس تهران شاهد حمایت حقوقی‌ها بوده و در باقی روزها مشارکت سهامداران حقیقی در دو سمت خرید و فروش در این ماه قابل توجه بوده است. به‌طور خاص در روز گذشته ارزش معاملات حقیقی‌ها ۶۹ درصد از بازار را که معادل ۲۹۰۰ میلیارد است، شامل شده و از آن طرف نیز حقوقی‌ها ۳۱ درصد از بازار را به میزان ۱۳۰۰ میلیارد در اختیار خود داشته‌اند. اینها در حالی است که مشارکت حقیقی‌ها هم در سمت خرید و هم در سمت فروش با چند درصد رشد نسبت به ماه‌های گذشته همراه بوده و مشارکت حقوقی‌ها نیز در سمت فروش با کاهش ۲۰ درصدی نسبت به دی ماه مواجه شده است.

میهمان ناخوانده‌ای به نام کرونا

در حالی که نگرانی از شیوع بیشتر ویروس کرونا ادامه دارد، تاکنون مرگ بیش از ۲۴۰۰ نفر در اثر ابتلا به این ویروس در چندین کشور تایید شده است. البته این نگرانی به همین جا خلاصه نمی‌شود؛ خسارت‌های اقتصادی فراگیر شدن بیشتر این ویروس نته‌نانه برای چین و کشورهای آسیای شرقی، بلکه برای کشورهای خاورمیانه‌ای از جمله ایران و حتی کشورهای

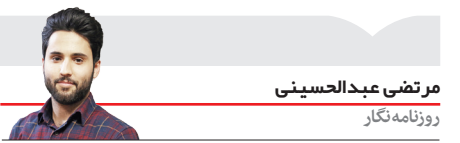
به نام ارزش معاملات بود که مهر بر صعود آن زد. ارزش معاملات در بورس تهران در این روز به ۴۳۰۰ هزار میلیارد رسید و همین مولفه در بازار فرابورس نیز رقم ۲۲۰۰ هزار میلیارد را ثبت کرد.

حضور پر رنگ حقیقی‌ها

بنا بر ثبت حدود ۱,۴۹۸,۷۱۱ که در آخرین روز معاملاتی هفته گذشته برای ثبت خرید عرضه اولیه، رکورد تخصصی عرضه اولیه با این پیام که حضور حقیقی‌ها همچنان ادامه دارد، شکسته شد. همان‌طور که اشاره شد موضوعی که این روزها در صدر توجه فعالان بازار سهام قرار گرفته، پیوستن خیل عظیمی از پول‌های تازه به گردونه معاملات سهام است، به‌طوری که همین عامل معاملات متأثر از عامل‌های روانی دیروز را از منگی به مثبت تبدیل کرده است. با نگاهی به خالص خرید بازیگران خرد در بهمن ماه و اولین روز معاملاتی اسفند، با رکورد جدید پنج‌هزار میلیارد خرید خالص از سوی سهامداران خرد مواجه می‌شویم. به این ترتیب که در مجموع ۴۸۸۳ میلیارد تومان نقدینگی از پرتفوی حقوقی‌ها به سید سهام معامله‌گران خرد سهام در تابلوهای بورس منتقل شده است که در تاریخ فعالیت بازار سهام بی‌سابقه است. از طرفی دیگر در طول ۲۱

قیمتی سهم‌ها می‌تواند بسیار بیشتر هم بشود. مساله دیگر آنکه سایر بازارهای مطرح سرمایه‌گذاری مانند طلا و ارز همگی با وجود اینکه در روزهای اخیر با تکیه بر بحران‌های سیاسی و اقتصادی روند صعودی داشته‌اند، همچنان با ریسک‌های مخصوص به خود مواجهند؛ ریسک‌هایی که می‌تواند با چرخش شدید روند معاملاتی همراه باشد. با این حال در صورتی که بازار دیگری در چشم سرمایه‌گذاران جذاب جلوه کند نمی‌توان انتظار کوچ نقدینگی از بورس را فراموش کرد. این مساله در دیدگاه با تجربه‌ها گنجانده می‌شود، چرا که آنان اعتقاد دارند رشد بازار سهام در روزهای آینده به سه عامل بستگی دارد؛ از جمله کنترل هیجان از سوی مبتدی‌هایی که با هدف کسب سود میان‌مدت وارد بازار سرمایه شده‌اند و تجربه صبر طولانی مدتی ندارند، وضعیت قیمت‌های جهانی و وضعیت صورت‌های مالی شرکت‌ها که در پایان اسفندماه منتشر می‌شود. معاملات در بازار سهام در روز گذشته (شنبه) در حالی انجام می‌شد که بسیاری از کارشناسان با توجه به باز شدن بورس تهران پس از دو روز تعطیل که حاوی شوک‌های سیاسی و اقتصادی نیز بوده است، انتظار واکنش منفی و ریزشی را داشته‌اند، اما در نهایت این نقدینگی و موتور محرک‌های

می‌تواند بسیار بیشتر هم بشود. مساله دیگر آنکه سایر بازارهای مطرح سرمایه‌گذاری مانند طلا و ارز همگی با وجود اینکه در روزهای اخیر با تکیه بر بحران‌های سیاسی و اقتصادی روند صعودی داشته‌اند، همچنان با ریسک‌های مخصوص به خود مواجهند؛ ریسک‌هایی که می‌تواند با چرخش شدید روند معاملاتی همراه باشد. با این حال در صورتی که بازار دیگری در چشم سرمایه‌گذاران جذاب جلوه کند نمی‌توان انتظار کوچ نقدینگی از بورس را فراموش کرد. این مساله در دیدگاه با تجربه‌ها گنجانده می‌شود، چرا که آنان اعتقاد دارند رشد بازار سهام در روزهای آینده به سه عامل بستگی دارد؛ از جمله کنترل هیجان از سوی مبتدی‌هایی که با هدف کسب سود میان‌مدت وارد بازار سرمایه شده‌اند و تجربه صبر طولانی مدتی ندارند، وضعیت قیمت‌های جهانی و وضعیت صورت‌های مالی شرکت‌ها که در پایان اسفندماه منتشر می‌شود. معاملات در بازار سهام در روز گذشته (شنبه) در حالی انجام می‌شد که بسیاری از کارشناسان با توجه به باز شدن بورس تهران پس از دو روز تعطیل که حاوی شوک‌های سیاسی و اقتصادی نیز بوده است، انتظار واکنش منفی و ریزشی را داشته‌اند، اما در نهایت این نقدینگی و موتور محرک‌های

مهر تفضی عبدالحسینی

روزنامه‌نگار

شاخص کل بورس تهران به‌عنوان داماسنج بخش مولد اقتصاد ایران، طی اولین روز معاملاتی این ماه با پشت سر گذاشتن کانال ۴۸۰ هزار واحدی، رشد حدود ۱۶۹ درصدی را از ابتدای سال تا به حال ثبت کرده است. این در حالی است که در بازارهای موزی نظیر دلار و سکه به ترتیب شاهد رشد ۷ و ۹/۲ درصدی نرخ‌ها در این بازه زمانی بوده‌ایم. به این ترتیب شاخص سهام با اختلاف بسیار، پیش‌ساز بازارهای سرمایه‌گذاری در ۱۱ ماهه امسال است. اما در روزهای اخیر با شوک خبر غیراقتصادی شیوع بیماری کرونا و خبر اقتصادی قرار گرفتن ایران در لیست سیاه FATF، بازار سهام با ریسک‌های جدیدی مواجه شده است. در شرایط فعلی به نظر می‌رسد بورس تهران واکنش خاصی به این چالش‌ها نشان ندهد و همچنان با تکیه بر ورود نقدینگی از سوی سرمایه‌گذاران خرد که با هدف کسب سودهای کلان در در بازار حضور دارند، رشد خواهد کرد. عامل نقدینگی به‌گونه‌ای در روز گذشته بر شوک‌های دیگر غالب شده که میانگین روزانه دادوستد سهام در تابلوهای بورس نیز از ۳۷۰۰ میلیارد تومان فراتر رفته و در عین حال معامله‌گران حقیقی رکورد تاریخی بیشترین خالص خرید ماهانه را شکسته‌اند. حال ممکن است با توجه به احتمال تأثیرات بیشتر شیوع بیماری کرونا و قرار گرفتن نام کشورمان در لیست سیاه FATF، در روزهای آینده و از طرفی دیگر بروز نوسانات در بازارهای طلا و ارز، بازار بورس با چالش‌هایی مواجه شود که باید دید آیا حجم نقدینگی‌ها می‌تواند از پس از آنها برآید یا خیر؟ در گزارش پیش‌رو با استناد به تحلیل‌های آماری و بنیادی به بررسی دو نقطه قوت بورس یعنی ارزش معاملات و حضور پرتعداد حقیقی‌ها و مساله چالشی آن یعنی شیوع بیماری کرونا پرداخته‌ایم.

بورس فعلاً کرونا را جدی نگرفت

با نزدیک شدن به پایان سال و گذر از انتخابات مجلس شورای اسلامی و همچنین تداوم ورود نقدینگی و گردش معاملاتی بسیار، احتمالاً پایان سال جالبی را برای بازار سهام شاهد خواهیم بود. از دیدگاه فعالان بازار سرمایه در روزهای پایانی سال، به‌ویژه در آخرین ماه از آن، بازار سهام احتمالاً با افزایش عرضه‌ها مواجه خواهد بود و عده بسیاری چه به جهت نزدیکی به سال نو و چه به جهت اتمام شدن اقدام به ذخیره سودهای محقق‌شده در این مدت می‌کنند، اما با توجه به آنچه در روزهای اخیر اتفاق افتاده به نظر می‌رسد تداوم رشد نقدینگی و گردش معاملاتی روزافزون در روزهای معاملاتی اخیر و همچنین پایان نیافتن رکود نسبی در بازارهای موزی (طلا، ارز، مسکن، خودرو و...) باعث ادامه‌دار شدن رشد بازار خواهد شد. در واقع بازار بورس این روزها به‌شدت وابسته به نقدینگی‌های موجود در خود است و از مولفه‌های سیاسی و غیراقتصادی تأثیری نمی‌پذیرد. این مهم سبب شده طی معاملات ماه گذشته، ارزش معاملات خرد سهام با رشد بیش از ۴۰ درصدی نسبت به ماه پیش از آن (دی‌ماه) از ۳۷۰۰ میلیارد تومان عبور کند. این مولفه زمانی جذاب‌تر می‌شود که آن را با سال‌های گذشته مقایسه کنیم. بر اساس داده‌های آماری سازمان بورس، در سال گذشته به‌طور میانگین کمتر از ۵۰۰ میلیارد تومان نقدینگی روزانه در بورس تهران گردش داشت، اما این رقم در سال ۹۸ با رشد ۶۸۱ درصدی همراه شد که به‌وضوح نشان دهنده جریان پرقدرد نقدینگی در معاملات سهام است. با وجود این، جز افزایش تعداد عرضه‌های اولیه در این روزها که امری طبیعی در ماه‌های پایانی سال است، اقدام خاصی از سوی سیاستگذار (دولت) در جهت عمق بخشیدن به بازار صورت نگرفته و همین عامل باعث تأثیر بسیار زیاد افزایش نقدینگی بر رشد بی‌محابای قیمت‌هاست.

اما در رابطه با جذب ادامه‌دار نقدینگی به بازار سهام و جلوگیری از هجوم آن به سمت بازارهای دیگر عوامل و فرضیات متعددی مطرح است. در این میان دو مساله در غالب دو دیدگاه پررنگ‌تر به‌نظر می‌رسد؛ صعود مداوم و رکورد شکنی‌های تاریخی در بازار سهام انتظارات برای کسب سود را به کلی تغییر داده است؛ به‌گونه‌ای که بازدهی در بازارهای موزی ممکن است به‌راحتی سرمایه‌گذاران را اقتناع کند. این مساله در قالب دیدگاهی از افراد که عمدتاً تجربه چندانی در معامله‌گری ندارند و روزهای قرمز بازار بورس تهران را تجربه نکرده‌اند، رایج است. به این جهت این دسته از بورس‌بازان ریسک‌پذیری بالاتری دارند و با استناد به نقدینگی سنگین موجود در بازار سهام، عمق کم این بازار و اعتقاد به رشد عوامل مؤثری مانند نرخ دلار معتقدند که سطوح

خبر

۱۳۰۰ قانون در حوزه بازارهای مالی!

صرف زمان و انرژی زیادی است، در جهت فراهم‌سازی مقدمات و زمینه‌های توسعه نظام حقوقی کشور مشخص می‌شود و با توجه به مفاد جزء الف تبصره بند (۱) ماده (۳) قانون تدوین و تنفیق قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۲/۲۵ دستگاه‌های اجرایی مکلف به ارائه کلیه قوانین مرتبط با موضوع فعالیت خود به تفکیک وضعیت‌های تنقیح تا پایان تیرماه ۱۳۹۰ به معاونت قوانین مجلس شده‌اند؛ اما با توجه به عدم دریافت قوانین فوق‌الذکر از سوی دستگاه‌های اجرایی مرتبط با بازارهای مالی، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی رأس‌اقدام به گردآوری و تنقیح قوانین مربوط به این حوزه کرده است. بررسی‌های این نهاد نشان

در مدت بیش از ۱۱۰ سال قانونگذاری ایران قوانین متعددی در موضوع بازارهای مالی به تصویب رسیده است که در حال حاضر بخشی از قوانین مذکور غیرمعتبر و بخشی دیگر معتبر باقی مانده‌اند. در شرایط مذکور نه‌تنها دسترسی به مصوبات معتبر به‌سختی امکان‌پذیر می‌شود، بلکه باعث می‌شود هرکس تفسیر و تعبیر متفاوتی از مصوبات با موضوع واحد داشته باشد. به این ترتیب اجرای قوانین و مقررات با چالش جدی روبه‌رو شده و اجرا و احقاق حقوق مردم با دستگه‌های اجرایی با اشکال مواجه می‌شود. با این توضیح، اهمیت و ضرورت تنقیح قوانین یعنی زدودن و حذف قوانین غیرمعتبر و ارائه قوانین معتبر که امری تخصصی و تحقق آن مستلزم

رشد ۲۲ درصدی تولیدات بخش دام سنگین

مهر تا ۱۱ آبان) در سال ۱۳۹۸، حدود ۱/۷ میلیون راس بوده که نسبت به زمان مرجع در سال ۱۳۹۵، بیش از ۲۱ درصد افزایش یافته است. همچنین مقدار تولید شیر گاو‌داری‌های صنعتی در سال ۱۳۹۷ بیش از پنج میلیون تن بوده که نسبت به سال ۱۳۹۴ بیش از ۲۲ درصد افزایش یافته است. مقدار تولید شیر در ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۸ نیز حدود ۲/۶ میلیون تن بوده است. داده‌های مرکز آمار نشان می‌دهد تعداد دام پرورشده گاو‌داری‌های صنعتی در سال ۱۳۹۷ حدود ۶۵۰ هزار راس بوده که افزایش ۲۱ درصدی را نسبت به سال ۱۳۹۴ نشان می‌دهد. تعداد گاو و گوساله پرورشده در ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۸ حدود ۲۴۷ هزار راس بوده است.

به گزارش «فرهیختگان» مرکز آمار ایران روز شنبه نتایج آمارگیری از گاو‌داری‌های صنعتی کشور را منتشر کرد. بر اساس داده‌های این گزارش، همه آمارهای بخش تولید شیر، تولید گوشت و تعداد دام سنگین در سه‌سال اخیر رشد قابل‌توجهی را تجربه کرده‌اند، به‌طوری که تعداد گاو‌داری‌های صنعتی کشور در سال ۱۳۹۸، حدود ۲۷ هزار واحد بوده که نسبت به سال ۱۳۹۵ (قبل از دوره تحریم‌های جدید آمریکا علیه کشورمان) بیش از ۶ درصد افزایش یافته است. یافته‌های حاصل از این طرح نشان می‌دهد که ۶۲ درصد گاو‌داری‌های صنعتی به فعالیت تولید شیر و ۳۸ درصد به فعالیت پروراندنی مشغول بوده‌اند. بر اساس این گزارش، تعداد گاو و گوساله در دوره آمارگیری (۱۵